

ВАРІАНТ 1

- 1. Давньогрецький учений, який найбільш точно визначив довжину земного екватора**
Б Ератосфен
- 2. До ендогенних процесів належить**
А метаморфізм
- 3. Земля здійснить оберт навколо своєї осі на 5° за**
Г 20 хв
- 4. Курило-Камчатський жолоб розташований**
Б У Тихому океані
- 5. Крайня північна точка Африки**
Б мис Рас-Енгела
- 6. Серед інших материків Австралія за площею посідає**
Г шосте місце
- 7. Площа України становить**
607,3 тис. км²
- 8. Відстань між західною та східною крайніми точками України становить**
Г 1 316 км
- 9. Метод, який використовують учені-географи в процесі експедиційних досліджень**
Б метод польових досліджень
- 10. Найвищою частиною Українських Карпат є**
Г масив Чорногора
- 11. У Карпатах розташоване озеро**
А Синевир
- 12. Поліська низовина була утворена**
А давніми льодовиковими відкладами
- 13. Регіон України, для якого типовими є бурі, сіро-бурі, дерново-буроземні ґрунти, у деревостанах представлені бук, ялина, ялиця, ялівець, серед тварин представлені олень благородний, ведмідь бурий, глухар**
Г Полісся
- 14. Вид економічної діяльності, що не належить до первинного сектору**
А металургійне виробництво
- 15. Показник економічної могутності країни (сукупна вартість усього обсягу товарів та послуг, вироблених і реалізованих у країні за календарний рік, враховуючи надходження від їх експорту й імпорту)**
Б ВВП
- 16. Регіон світу, у якому переважають країни з постіндустріальною стадією розвитку**
В Європа
- 17. Сільськогосподарські культури, які доцільно вирощувати у зоні Мішаних лісів**
А жито, картопля
- 18. Культура, яка не належить до зернових**
Г соя

19. Найбільш небезпечний вид забруднення вод Світового океану

Г забруднення нафтопродуктами та побутовими відходами

20. Меліоративний захід, найбільш доцільний у Степовій зоні

А зрошування

21. Установіть відповідність між термінами та їх трактуванням

1 землетрус — Г підземні поштовхи та коливання земної...

2 сейсмічний пояс — В місця розходження й зіткнення літосферних...

3 епіцентр землетрусу — Б ділянка земної кори, що розташована над...

4 гіпоцентр — А місце розривів і зміщень у земній корі

22. Установіть відповідність між наслідками процесу експансії, змішуванням рас народів та представниками мішаних рас і народів Південної Америки

1 нащадки шлюбів європейців та індіанців — Б метиси

2 нащадки шлюбів індіанців і негрів — В самбо

3 нащадки шлюбів негрів та європейців — Г мулати

4 винищене та вимерле населення Південної Америки — А Інки

23. Установіть відповідність між назвами міст і чисельністю їх мешканців

1 Харків — Б 1,5 млн осіб

2 Київ — Г 2,7 млн осіб

3 Дніпро — Д 1 млн осіб

4 Львів — А 760 тис. осіб

24. Установіть відповідність між морськими портами України та областями, у яких вони розташовані.

1 Чорноморськ — Г Одеська область

2 Бердянськ — Д Миколаївська область

3 Маріуполь — Б Донецька область

4 Керч — В АР Крим

25. Установіть відповідність між групами країн та видами мінеральних ресурсів, що в них переважають.

1 Канада, Росія — В калійна сіль

2 Ірак, Польща — А сірка

3 Саудівська Аравія, Іран — Д нафта й природний газ

4 США, Узбекистан — Г каолін

26. Укажіть три моря, які належать до внутрішніх

2 Середземне

4 Червоне

5 Мармурове

27. Укажіть трьох дослідників Антарктиди

1 Роберт Скотт

2 Михайло Лазарев

7 Руал Амундсен

28. Укажіть три області України, які мають вихід до кордону з Польщею

1 Львівська область

3 Закарпатська область

4 Волинська область

29. Укажіть три країни, які є лідерами за довжиною автошляхів у світі

1 Китай

6 США

7 Індія

30. Дайте визначення поняття «азимут».

Азимут — кут між напрямком на північ і на даний предмет.

31. Поясніть, що є предметом економічної та соціальної географії.

Предметом економічної та соціальної географії є територіальна організація суспільства та окремих його частин: населення, виробничої, соціальної, політичної, духовної чи природно-ресурсної сфер. Для економічної та соціальної географії важливим є визначення взаєморозташування об'єктів у межах земного простору, встановлення зав'язків між розташованими в межах земної поверхні об'єктами, існування територіальних суспільних утворень (економічний район, господарський вузол, територіальна система розселення) та їх функціонування.

32. Що включає поняття «адміністративно-територіальний устрій»?

Адміністративно-територіальний устрій — це поділ території держави на систему територіальних одиниць різного рівня, відповідно до яких утворюються місцеві органи державного управління і влади. Територія сучасної України охоплює Автономну Республіку Крим і 24 області. Окремими адміністративними одиницями є міста Київ і Севастополь.

Середньою ланкою адміністративно-територіального устрою є адміністративні райони та міста обласного підпорядкування. Найнижчою ланкою адміністративного устрою районів є міста районного підпорядкування, селища й села. Територія великих міст може ділитись на райони.

В унітарній за політико-адміністративним устроєм Україні головним компонентом територіальної структури є адміністративна область.

33. Обчисліть висоту бархана, якщо відомо: стрімкість його підвітряного схилу — 30°, довжина — 200 м.

100

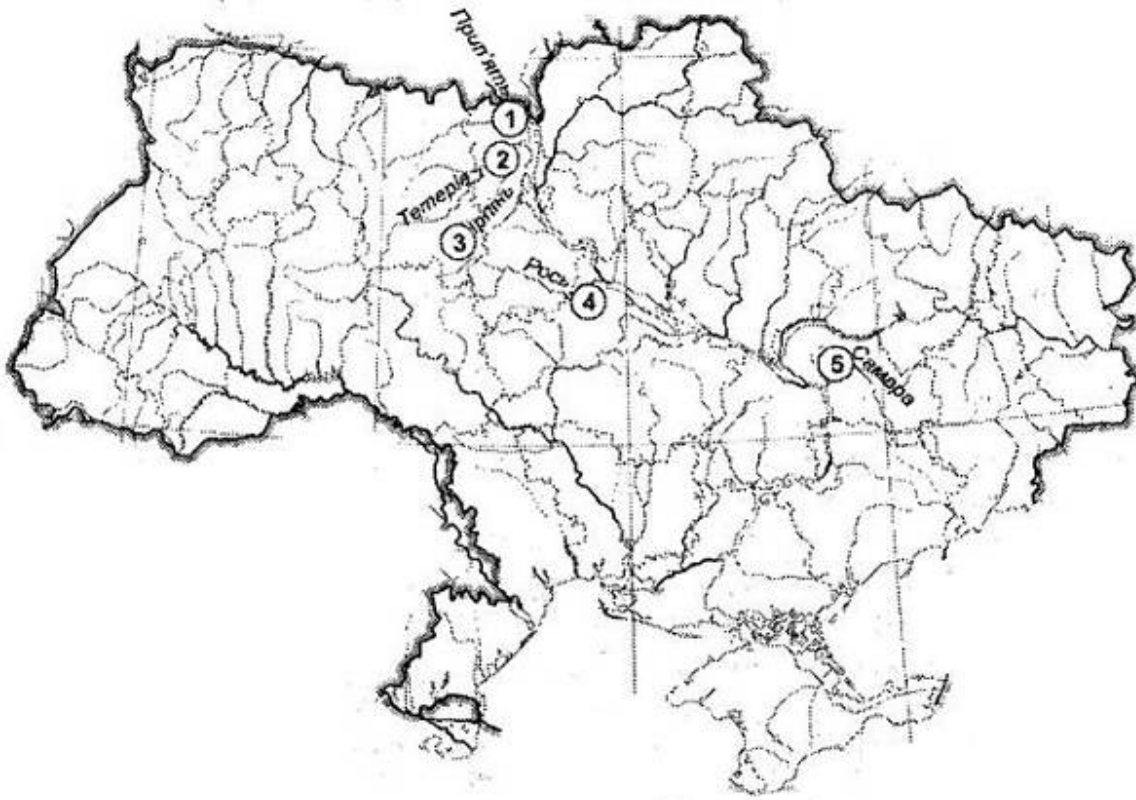
34. Визначте ресурсозабезпеченість Чилі, враховуючи, що щорічний видобуток мідних руд — 5,5 млн. т, а загальні запаси мідних руд становлять 192,5 млн. т.

35

35. Визначте різницю висот (у метрах) найвищих вершин Українських Карпат та Кримських гір.

516

36. Позначте та підпишіть на контурній карті п'ять приток Дніпра.

Прикладами приток Дніпра можуть бути:

Прип'ять (1);

Тетерів (2);

Ірпінь (3);

Рось (4);

Самара(5).

ВАРІАНТ 2

1. Учений стародавнього світу, який є автором 17-томної праці «Географія»
Г Страбон
2. Цунамі спричиняють
Б землетруси
3. Фактор, що насамперед забезпечує родючість ґрунту
Г гумус
4. Кліматичний пояс, у межах якого НЕ розташований Тихий океан
Б арктичний
5. Європа відділена від Африки
Г Середземним морем і Гібралтарською протокою
6. Літній місяць в Австралії
В грудень
7. Держави, з якими межує Україна на заході
Г Польща, Словаччина, Угорщина, Румунія, Молдова
8. Учення про ноосферу заснував
В Володимир Вернадський
9. Найвища точка рівнинної території України розташована в межах
А Хотинської височини
10. Геологічна епоха утворення Кримських гір
В кайнозойська
11. Чорноземні ґрунти різних підтипів поширені в межах
А Причорноморської та Приазовської низовин
12. Найбільшу площу в Україні займає
Г Степова зона
13. Дерево, яке є типовим представником Лісової зони
В сосна
14. Вид економічної діяльності, що входить до третинного сектору
А транспорт
15. Регіон, де зосереджена більшість найбідніших країн світу
Г Центральна Африка
16. Група країн, які вирізняються високою часткою (понад 25 %) первинного сектору ВВП
Б Нігер, Мадагаскар, Непал
17. Суспільно-географічна наука, яка вивчає географію природних ресурсів
Б економічна географія
18. Група країн, до якої належить Польща за показником індексу людського розвитку
Г з високим людським розвитком
19. Група країн, які належать до північного лісового поясу
А Росія, США, Канада

20. Країна з найбільшою довжиною трубопровідної мережі
А США

21. Установіть відповідність між дослідниками та їх відкриттями

- 1 Х. Колумб — Б відкрив Багамські острови, Гаїті та Кубу
- 2 Ф. Магеллан — Д довів, що Земля кулястої форми...
- 3 Д. Кук — А відкрив східне узбережжя Австралії
- 4 Белінсгаузен та М. Лазарев — В відкрив Антарктиду

22. Установіть відповідність між тектонічними структурами Південної Америки та формами рельєфу, які ними утворені

- 1 бразильський кристалічний щит — Б Бразильське плоскогір'я
- 2 гвіанський щит — В Гвіанське плоскогір'я
- 3 кайнозойська складчаста область — Г Анди
- 4 південноамериканська платформа — А Ла-Платська низовина

23. Установіть відповідність між назвами родовищ паливних ресурсів і басейнами паливних ресурсів, до яких вони належать

- 1 Шебелинське — Б Дніпровсько-Донецька нафтогазоносний...
- 2 Павлоградське — В Донецький кам'яновугільний басейн
- 3 Ватутінське — А Дніпровський буровугільний басейн
- 4 Замглайське — Г торфове родовище на Поліссі

24. Установіть відповідність між назвами міст і чисельністю їх мешканців

- 1 Харків — Б 1,5 млн осіб
- 2 Київ — Г 2,9 млн осіб
- 3 Одеса — В 1 млн осіб
- 4 Львів — А 760 тис. осіб

25. Установіть відповідність між найбільшими судноплавними каналами та країнами, де вони функціонують

- 1 Нільський — В Німеччина
- 2 Панамський — Г Панама
- 3 Бургундський — А Франція
- 4 Біломорсько-Балтійський — Б Росія

26. Укажіть три назви древніх материків

- [1] Лавразія [2] Гондвана [3] Пангея

27. Укажіть три вулкани, які розташовані в межах Південної Америки

- [1] Льюльялььяко [2] Сан-Педро [4] Чимборасо

28. Укажіть три адміністративні області, на території яких містяться крайні точки України

- [1] Закарпатська обл. [3] Чернігівська обл. [5] Луганська обл.

29. Укажіть три країни, які посідають провідні місця з виробництва продукції легкої промисловості.

- [2] Італія [5] Франція [6] Білорусь

30. Дайте визначення поняття «план місцевості».

План місцевості — зображення невеликої ділянки місцевості у великому масштабі за допомогою умовних знаків.

31. Коротко схарактеризуйте географічне положення України.

Територія України лежить у Східній і Центральній Європі на межі впливу західної та східної культур.

Крайня північна точка території України розташована біля с. Грем'яч Новгород-Сіверського району Чернігівської області. Крайня південна точка — маяк на мисі Са-рич у Криму. Крайня західна точка розташована поблизу с. Соломонове біля міста Чоп у Закарпатській області. Крайня східна точка розташована на околиці с. Рання Зоря Міловського району Луганської області. Відстань між крайньою північною та південною точками становить 893 км, а між західною та східною — 1 316 км. Географічний центр України розташований поблизу с. Мар'янівка Шполянського району Черкаської області.

32. Які риси розміщення ГЕС в Україні?

Гідроелектростанції дають найдешевшу енергію. Однак в Україні вони споруджені переважно на рівнинних річках і водосховища затоплюють великі площі, а тому втрати від затоплення родючих земель і поселень значно перевищують вартість виробленої енергії. Україна зараз використовує лише 20 % свого гідроресурсного потенціалу.

33. Визначте витрату води річки, якщо ширина річки становить 20 м, середня глибина — 1 м, швидкість течії — 1 м/с.

20

34. Використовуючи дані таблиці, визначте густоту населення Чернівецької області (заокруглити до цілого числа).

112

35. Визначте водозабезпеченість (л/особу, приблизно) населення Венесуели, в якій проживає 28 млн осіб, а об'єм прісної води становить 1 320 км³.

47

36. На контурній карті позначте й підпишіть адміністративні області України, що розташовані на території підзони Мішаних лісів.

Підзона Мішаних лісів розташована в межах областей

Волинської (1);

Рівненської (2);

Житомирської (3);

Київської (4);

Чернігівської (5).

ВАРІАНТ 3

1. Мандрівник епохи Середньовіччя, який здійснив 24-річну подорож країнами Сходу
  - А Марко Поло
2. Країна, яка вирізняється найбільшою кількістю гарячих джерел та гейзерів
  - В Ісландія
3. Кількість градусів, на які Земля повернеться навколо своєї осі за 12 хвилин
  - А 3°
4. Тихий океан НЕ омиває
  - Г Африку
5. Водоспад Вікторія відкрив
  - В Д. Лівінгстон
6. Найвища гора Австралійських Альп
  - А г. Косцюшко
7. Україна має найдовший кордон на суходолі з
  - В Росією
8. Родовище марганцю на території України
  - Б Нікопольське
9. Вітри, які характерні для чорноморського узбережжя України
  - А бризи
10. Низовина, яка розташована в басейні правої притоки Дніпра, де густа мережа річок, поширені льодовикові форми поверхні та болота
  - Б Поліська
11. Режим живлення більшості рівнинних річок України
  - В мішане та переважно дощове
12. Типові ґрунти Українського Полісся
  - В дерново-підзолисті
13. Сучасна природна зональність України була сформована
  - А в антропогені
14. Паливно-енергетичний баланс — це
  - Б співвідношення між видобутком різних видів палива...
15. Частка первинного сектору в загальному обсязі ВВП країн постсоціалістичного розвитку
  - Г менше 5 %
16. Елемент навколишнього середовища, що є засобом існування людства та який людина використовує у своїй діяльності
  - Б природні ресурси
17. Група країн, до якої за показником індексу людського розвитку належить Австралія
  - А з найвищим людським розвитком
18. Країна, яка НЕ належить до «Великої двадцятки» (G 20)
  - Г Ізраїль
19. Країна, яка використовує найбільшу кількість паливних ресурсів
  - Г США
20. Виробництво, на якому спеціалізуються ТНК «SAMSUNG» та «LENOVO»
  - В електроніка
21. Установіть відповідність між формами рельєфу та видами господарської діяльності, які зумовлюють їх утворення

1 терикони	☐ 2	А видобування корисних копалин відкритим способом
2 кар'єри	☐ 1	Б видобування корисних копалин шахтним способом
3 тунелі	☐ 4	В будівництво ГЕС
4 греблі	☐ 3	Г будівництво метро
		Д будівництво ВЕС
22. Установіть відповідність між гідрологічними об'єктами Північної Америки та басейнами, до яких вони належать

1 р. Міссісіпі	☐ 4	А басейн внутрішнього стоку
2 р. Маккензі	☐ 3	Б басейн Тихого океану
3 р. Юкон	☐ 1	В басейн Атлантичного океану
4 Велике Солоне озеро	☐ 2	Г басейн Північного Льодовитого океану
		Д басейн Індійського океану
23. Установіть відповідність між назвами природних зон (країн) України та найбільш характерними для них несприятливими фізико-географічними умовами та явищами

1 Лісова зона	☐ 1	А заболоченість
2 Лісостепова зона	☐ 3	Б посухи, суховії
3 Степова зона	☐ 2	В ерозія, карстові печери
4 Карпатська гірська кр.	☐ 4	Г зсуви, селі
		Д забруднення прибережної морської зони
24. Установіть відповідність між типами електростанцій України та їх частками в загальноукраїнському енергетичному балансі

1 АЕС	☐ 1	А 46 %
2 ГЕС	☐ 3	Б 44 %
3 ТЕС	☐ 2	В 9 %
4 альтернативні електростанції	☐ 4	Г 1 %
		Д 31 %
25. Установіть відповідність між глобальними проблемами та країнами, у яких вони найбільш яскраво проявились

1 демографічна проблема	☐ А	Франція
2 екологічна проблема (опустелення)	☐ 1	Б Індія
3 продовольча проблема	☐ 3	В Судан
4 проблема війни та миру	☐ 4	Г Палестина
	☐ 2	Д Саудівська Аравія

26. Укажіть три магматичні породи

- 1 базальт   2 лабрадорит   7 граніт

27. Укажіть три затоки, які розташовані поблизу берегів Австралії

- 2 Велика Австр. затока   4 затока Географа   5 затока Карпентарія

28. Укажіть три області України, на території яких простяглися Українські Карпати

- 3 Івано-Франківська   4 Львівська   5 Закарпатська

29. Укажіть три держави, які за центрально-периферійною структурою світового господарства належать до периферії

- 2 В'єтнам   4 Ефіопія   7 Гвінея

30. Дайте визначення поняття «географічна карта».

Географічна карта — зображення у певному масштабі території земної поверхні на площині, виконане за допомогою умовних знаків із застосуванням географічної (картографічної) проєкції. Вона показує розміщення, властивості і зв'язки різних природних і соціально-економічних об'єктів та явищ.

31. Поясніть закономірності розподілу населення на території України.

Розподіл населення на території України ґрунтується на історичних умовах (давність заселення території), природних умовах (рельєф, залісненість території, кліматичні особливості), соціально-економічних умовах (рівень соціально-економічного розвитку території, наявність господарських та соціально-значущих об'єктів).

32. Схарактеризуйте структуру зайнятості населення України.

Рівень зайнятості визначають як відношення кількості зайнятого населення у віці 15–70 років до всього населення означеного віку.

В Україні рівень зайнятості становив у середньому 58,8 % (51,7 % для жінок і 62,4 % для чоловіків).

Суттєво змінилася структура зайнятості населення за видами економічної діяльності. У сільському господарстві, мисливстві, лісовому та рибному господарствах зайнято понад 23 % працездатного населення, в промисловості — понад 20 % населення; у торгівлі — 18 % населення; освіти — 7,5 % населення; транспорті, зв'язку та сфері охорони здоров'я — по 6,5 %; будівництві — 5,5 % населення; державному управлінні — 4,5 %.

33. Визначте температуру повітря на вершині г. Говерла, якщо на рівні моря вона становить +29 °С.

+	1	7
---	---	---

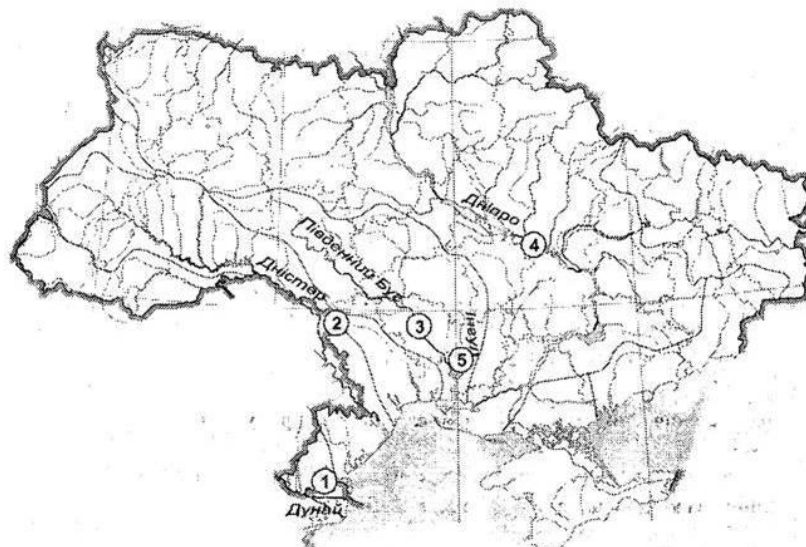
34. Загальна протяжність залізничних колій України становить 22 тис. км. Визначте середню щільність залізничних шляхів у державі (на 1 000 км² площі; заокруглити до цілого числа).

		3	6
--	--	---	---

35. Населення світу станом на 1 січня 2016 р. становило 7 375 млн осіб, а станом на 1 січня 2015 р. — 7 295 млн осіб. Визначте коефіцієнт природного приросту.

1	0,	8	5
---	----	---	---

36. Позначте та підпишіть на контурній карті п'ять річок басейну Чорного моря.

Прикладами річок басейну Чорного моря можуть бути:

Дунай (1),

Дністер (2),

Південний Буг (3);

Дніпро (4);

Інгул (5).

ВАРІАНТ 4

1. Дата відкриття Антарктиди
Г 28 січня 1820 р.
2. Територія, яку Геродот називав Скіфією
Г Південь України
3. До метаморфічних порід належать
А гнейс і мармур
4. Назву Тихому океану дав
Г Фернан Магеллан
5. Значні запаси алмазів Африки зосереджено
Б у південних районах
6. Паралель, що має відношення до Австралії
В південний тропік
7. Крим був присланий до складу України
Г 1954 р.
8. Під час вивчення зміни ґрунтів, рослинного покриву, природних комплексів учені
А здійснюють експедиційні дослідження
9. Дніпровсько-Донецька западина належить до
А Східноєвропейської платформи
10. Умовний знак, яким позначено на карті родовища корисних копалин: Білозерське, Керченське, Криворізьке
А ▲
11. Основний кліматичний пояс, у якому розташована Україна
В помірний
12. Найбільше за об'ємом водосховище Дніпровського каскаду
Б Каховське
13. Типові ґрунти лісостепу України
В чорноземи
14. Група країн, які розвивались в умовах командно-адміністративної економічної системи
А постсоціалістичні країни
15. Сучасна високорозвинута постіндустріальна держава, яка має давню історію
А Японія
16. Підприємства, що перебувають у власності місцевих територіальних громад
Б комунальні підприємства
17. Показник, який забезпечує високе місце України в рейтингу країн за індексом людського розвитку
Б рівень освіти населення
18. Країна, яка НЕ є членом ОПЕК
В Афганістан
19. Держава, яка посідає перше місце у світі за довжиною залізниць
В США
20. Головний чинник розміщення підприємств текстильної промисловості
А сировинний
21. Установіть відповідність між географічними поняттями та їхнім змістом

1 азональність	1 А поширення будь-якого природного об'єкта...
2 висотна поясність	3 Б послідовна зміна географічних поясів і прир...
3 широтна зональність	4 В послідовна зміна природних зон зі сходу...
4 довготна зональність	2 Г закономірна зміна природних компонентів...

Д почергова повторювана зміна природних зон...
22. Установіть відповідність між районами Північної Америки та середньорічними нормами опадів у них

1 тихоокеанське узбережжя Канади	1 А 2 000–3 000 мм
2 долина Смерті	2 Б 50–100 мм
3 п-ів Каліфорнія	3 В 100–200 мм
4 північ Канади	4 Г 400–450 мм

Д 800–1 000 мм
23. Установіть відповідність між географічними науками та напрямками, які вони вивчають

1 географія населення	4 А відносини між державами, політичними...
2 суспільна географія	3 Б природні компоненти та їх відмінності...
3 політична географія	1 В населення та особливості його діяльності
4 фізична географія	2 Г геопросторова організація суспільства...

Д проблеми взаємодії людини та природи
24. Установіть відповідність між областями України та їх демографічними характеристиками

1 Закарпатська область	3 А характеризується значною часткою росіян...
2 Львівська область	4 Б локалізовані в межах області гагаузи, тут...
3 Донецька область	1 В одна з двох областей України, де спостерігають...
4 Одеська область	2 Г в етнічному складі населення багато поляків...

Д доволі моноетнічна область України з різким...
25. Установіть відповідність між рекреаційними ресурсами (курортами) та країнами, де вони розташовані

1 Чехія	3 А Лазурний берег
2 США	1 Б Карлові Вари
3 Франція	2 В Гавайські острови
4 Болгарія	Г Канарські острови

4 Д Золоті Піски

26. Укажіть трьох мореплавців епохи Великих географічних відкриттів

- 1 Фернан Магеллан   2 Христофор Колумб   3 Америго Веспуччі

27. Укажіть три держави Євразії, на території яких поширена зона Тайги

- 2 Фінляндія   3 Норвегія   5 Росія

28. Укажіть три тектонічні структури, які належать до складчастої системи Карпат

- 1 Карп. складч. обл.   3 Передкарп. прогин   4 Закарп. прогин

29. Укажіть три правильні твердження, які характеризують сучасні особливості машинобудування у світі

- 2 машинобудування...   3 машин. забезпеч...   5 у машинобуд. часто...

30. Дайте визначення поняття «літосфера».

Літосфера — верхня тверда оболонка Землі, до складу якої входить земна кора й верхня частина мантії до астеносфери.

31. Проведіть порівняння тектонічних структур та рівнинних форм рельєфу в межах України.

Кожній з тектонічних структур на території рівнинної частини України відповідають певні форми рельєфу. Український кристалічний щит відповідає Придніпровській височині, Волино-Подільській плиті відповідає Подільська височина, Причорноморській западині — Причорноморська низовина, Дніпровсько-Донецькій западині — Придніпровська низовина, Донецькій складчастій області — Донецький кряж, відрогам Воронезького кристалічного масиву — окраїна Середньоруської височини.

32. Які риси видобутку кам'яного вугілля у Львівсько-Волинському кам'яновугільному басейні?

Львівсько-Волинський басейн розташований на заході України, має площу близько 10 тис. км². Максимальна потужність кам'яновугільних шарів — 2,8 м. Вугілля сірчисте; його використовують як енергетичну сировину та для коксування. Шахтовим способом тут можна розробляти лише 30 % запасів вугілля. Тому потрібно розширювати добування шляхом підземної газифікації в районах з малопотужними шарами вугілля.

33. Визначте коефіцієнт зволоження, якщо відомо: у місті А випаровуваність становить 357 мм, а річна кількість опадів — 488 мм.

1, 3

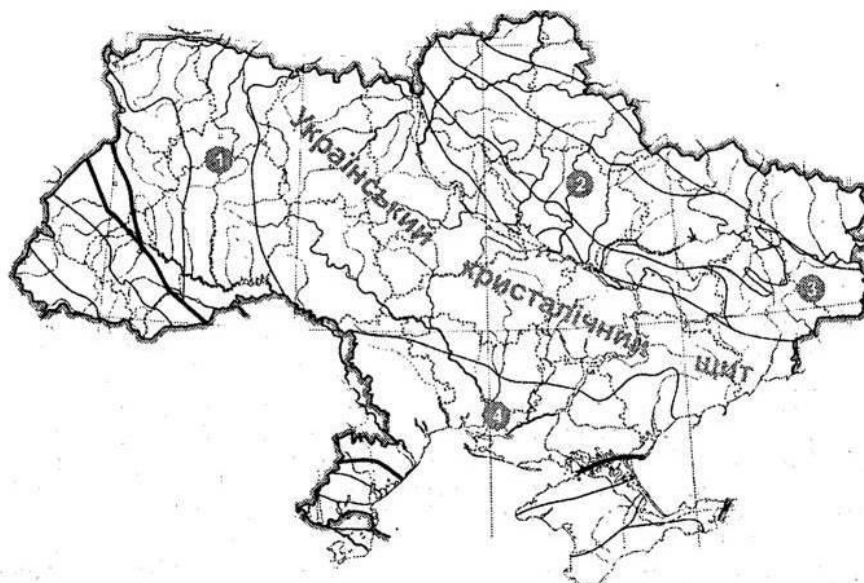
34. Визначте різницю місцевого часу між крайніми західною (22°05' сх. д.) та східною (40°15' сх. д.) географічними точками України.

1 год 1 2 хв 4 0 сек

35. Визначте обсяг виробництва вовняних тканин у Китаї з розрахунку на одну особу, якщо загальний валовий показник виробництва становить 1 150 млн м² (заокруглити до цілого числа).

8 3 5

36. Позначте на контурній карті тектонічні структури, що межують з Українським кристалічним щитом.

Тектонічні структури:

Волино-Подільська плита (1);

Дніпровсько-Донецька западина (2);

Донецька складчаста споруда (3);

Причорноморська западина (4).

ВАРІАНТ 5

1. Науковець, який уперше обґрунтував кулястість Землі
 А Арістотель
2. Місто, у якому довжина тіні в полудень 22 червня буде найбільшою
 Г Сідней
3. Дата відкриття Багамських островів
 В 12 жовтня 1492 р.
4. Холодна течія в Тихому океані, яка проходить біля узбережжя Північної Америки
 Г Каліфорнійська
5. Основний район залягання нафти в Африці
 Б район Гвінейської затоки та Північної Африки
6. Коротка характеристика Австралії
 Г найсухіший материк
7. Закарпаття увійшло до складу Радянської України
 В 1945 р.
8. Борисфен, Істр, Тірас — це назви українських річок, які їм дав
 Б Геродот
9. Геологічна епоха утворення Кримських гір
 В кайнозойська
10. Одне з найбільших у світі родовищ сірки
 Г Новороздільське
11. Серед регіонів України найбільша кількість опадів
 А на Поліссі
12. Регіон, у якому підземні води найбільш часто виходять на земну поверхню у вигляді потужних джерел питної води
 Г Закарпаття
13. Дерново-підзолисті ґрунти поширені
 А у північних районах України
14. Етап розвитку міжнародної економічної інтеграції для якого характерне *вільне переміщення товарів і послуг усередині угруповання та єдиний Митний тариф стосовно країн, що не входять в об'єднання*
 Б митний союз
15. Причина зміщення обробної промисловості до країн третього світу
 А дешева робоча сила
16. Назва сільськогосподарської революції, для якої характерне *стрімке зростання виробництва молока та яєць завдяки використанню високопродуктивних порід худоби й домашньої птиці*
 Г біла революція
17. Виробництво, що належить до первинного сектору економіки
 А сільське господарство
18. Держава, що належить до групи пострадянських
 А Казахстан
19. Вид господарської діяльності, при розміщенні підприємств якого сировинний чинник не є визначальним
 В електронна промисловість
20. Найбільша за чисельністю населення країна Європейського Союзу
 Г Німеччина
21. Установіть відповідність між термінами, які характеризують географічну оболонку, та їх тлумаченнями

1 географічна оболонка	☐ 2	А поєднання взаємопов'язаних компонентів...
2 природний комплекс	☐ 1	Б цілісна оболонка Землі, яка охоплює...
3 зональність	☐ 4	В єдність складових географічної оболонки...
4 цілісність	☐ 3	Г закономірна зміна природних комплексів...

Д закономірна повторюваність у часі
22. Установіть відповідність між характеристиками річок та їх назвами

1 бере початок на південному заході Гвіанського	☐ 3	А Амазонка
2 бере початок на південній окраїні Бразильського...	☐ 2	Б Парана
3 оскільки у правих приток цієї річки повінь	☐ 1	В Оріноко
4 протікає територіями Бразилії й Парагваю, впадає...	☐ 4	Г Парагвай

Д Сан-Франциску
23. Установіть відповідність між формами рельєфу України та їх найвищими ділянками

1 Донецький кряж	☐ 3	А г. Берда
2 Подільська височина	☐ 2	Б Гологори
3 Хотинська височина	☐ В	В Мізоцький кряж
4 Приазовська височина	☐ 4	Г г. Бельмак-Могіла

1 Д г. Мечетна-Могіла
24. Установіть відповідність між видами туризму та їх центрами (об'єктами) в Україні

1 гірський туризм	☐ 4	А Пирогове
2 спелеотуризм	☐ 3	Б Києво-Печерська лавра
3 релігійне паломництво	☐ В	В Євпаторія
4 етнографічний туризм	☐ 1	Г Ворохта

2 Д Поділля
25. Установіть відповідність між країнами Європи та їх господарською спеціалізацією

1 Туреччина	☐ 1	А рекреаційне господарство
2 Греція	☐ 2	Б текстильна промисловість, зернове господарство
3 Франція	☐ 3	В продукція транспортного машинобудування...
4 Німеччина	☐ 4	Г продукція електротехнічного, машинобудівного...

Д продукція чорної металургії

26. Укажіть три породи, які належать до магматичних

- 1 базальт   3 граніт   7 лабрадорит

27. Укажіть три півострови Північної Америки, які омиває Атлантичний океан

- 2 п-ів Лабрадор   4 п-ів Каліфорнія   6 п-ів Флорида

28. Укажіть три із зазначених напрямків легкої промисловості, які належать до текстильної промисловості

- 3 лляне виробництво   4 вовняне вироб-во   5 трикотажна пром-сть

29. Укажіть три порти Європи, що мають світове значення

- 1 Роттердам   5 Антверпен   6 Гамбург

30. Дайте визначення поняття «антициклон».

Антициклон — величезний атмосферний вихор із замкненими ізобарами та найвищим атмосферним тиском у його центрі.

31. Схарактеризуйте риси розміщення сільського населення в межах України.

Сільський населений пункт характеризується тим, що переважна більшість його жителів зайнята у сільському господарстві.

На особливості сільського розселення найбільше впливали історичні та природні умови. Тому найвища щільність сільського населення характерна для Передкарпаття та лісостепової зони. Так, у сільській місцевості Чернівецької, Львівської та Закарпатської областей щільність сільського населення становить 60–90 осіб/км². В областях лісостепової зони (Тернопільська, Хмельницька, Вінницька, Черкаська) щільність сільського населення становить 35–60 осіб/км². Нижча вона в північних, поліських областях (30–20 осіб/км²), ще нижча — на півдні України (близько 20 осіб/км²).

32. Які риси видобутку залізної руди в Криворізькому залізорудному басейні?

Криворізький залізорудний басейн — один з найбільших залізорудних басейнів світу. Залізні руди тут добували ще скіфи в V–IV ст. до н. е. Криворізький басейн приурочений до центральної частини Українського щита й займає площу близько 300 км² (Дніпропетровська і частково Кіровоградська області). Основне промислове значення мають магнетитові й залізісті кварцити, у результаті збагачення яких отримують концентрат з умістом заліза близько 65 %.

У Кривбасі відомо понад 300 родовищ залізних руд, розвідані запаси яких становлять 18 млрд т. Нині видобування залізних руд ведуть уже на глибині 1 000 м. Найперспективнішим районом є Саксаганське рудне поле.

33. Яку площу (тис. км²) займає сад на місцевості, якщо на карті масштабу 1 : 20 000 він має форму квадрата з площею 4 см²?

1 6 0

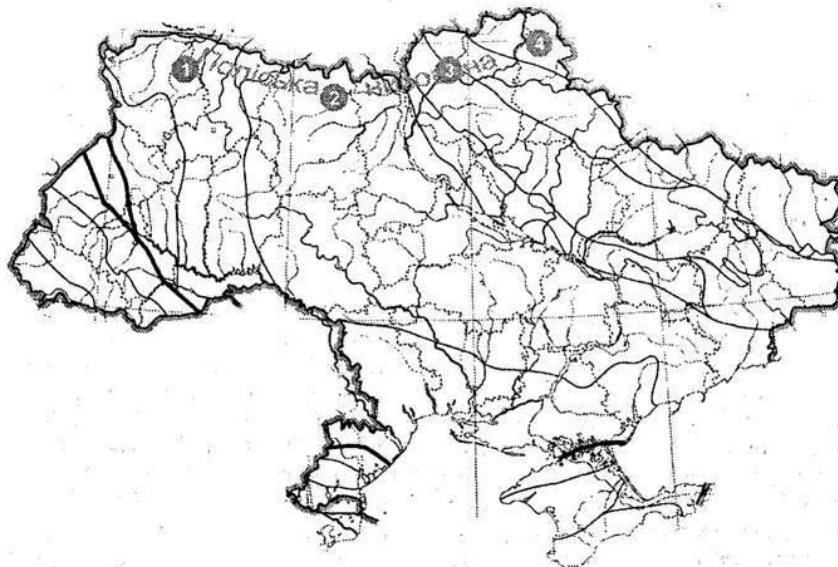
34. Використовуючи дані таблиці, визначте, яка частка населення Тернопільської області проживає у містах.

4 0

35. Визначте атмосферний тиск на гірській вершині, що розташована на березі моря та має абсолютну висоту 4 000 м.

2 3 0

36. Позначте на контурній карті тектонічні структури, що займають територію Поліської низовини.

На території Поліської низовини розташовані відроги:

Волино-Подільської плити (1);

Українського кристалічного щита (2);

Дніпровсько-Донецької западини (3);

Воронезького кристалічного масиву (4).

ВАРІАНТ 6

1. Мореплавець, який очолив експедицію до Індії та вперше відкрив морський шлях до неї
 А Васко да Гама
2. Процес, який відбувається в зоні розходження літосферних плит
 А утворюється земна кора океанічного типу
3. Тип вивітрювання, до якого належить руйнування гірських порід під впливом повітря і води з розчиненими в ній речовинами
 А хімічний
4. Холодна течія в Тихому океані, що проходить вздовж узбережжя Південної Америки
 А Перуанська
5. Мала кількість опадів в прибережній пустелі Наміб пов'язана з
 А холодною течією, що протікає вздовж західного узбережжя Африки
6. Тварина, яка зображена на гербі Австралії
 А кенгуру
7. Акт проголошення незалежності України прийнято
 А 24 серпня 1991 р.
8. У межах території України розташовані
 А Східні Карпати
9. Український кристалічний щит розташований у межах
 А Східноєвропейської платформи
10. Родовище в межах Дніпровсько-Донецького нафтогазоносного району
 А Охтирське
11. До азональних кліматоутворювальних чинників в Україні належить
 А характер рельєфу
12. Найбільший в Україні річковий басейн має
 А Дніпро
13. У зоні Мішаних і широколистяних лісів України розташоване
 А Полісся
14. Першопричина розташування великих ТЕС на морському узбережжі у таких країнах, як Японія, Республіка Корея та Італія
 А орієнтація на привізне паливо
15. Частка земельних ресурсів світу, яка припадає на орні землі та багаторічні насадження
 А 11 %
16. Правильне визначення поняття «малий каботаж»
 А перевезення між портами одного моря в межах держави
17. Місто — рекреаційний центр України
 А Моршин
18. Країна з найвищою часткою третинного сектору в загальному обсязі ВВП
 А Велика Британія
19. Держава, що належить до групи нових індустріальних країн
 А Сінгапур
20. Вид транспорту, на який припадає основна частка перевезень у міжнародному туризмі
 А повітряний
21. Установіть відповідність між термінами та їх визначеннями

1 денудація	4	А накопичення на поверхні суходолу або на дні...
2 ерозія	1	Б сукупність процесів руйнування і зносу продуктів...
3 екарація	2	В процес розмиву та змиву гірських порід і ґрунтів...
4 акумуляція	3	Г руйнівна робота льодовика
		Д руйнування, розчинення та перетворення мінералів...
22. Установіть відповідність між дослідними станціями, розташованими в Антарктиді, та країнами, яким вони належать

1 «Амундсен-Скотт»	3	А Україна
2 «Восток»	2	Б Росія
3 «Академік Вернадський»	1	В США
4 «Дейвіс»	4	Г Австралія
		Д Франція
23. Установіть відповідність між назвами орографічних одиниць та їх найвищими точками

1 Донецький кряж	4	А Бельмак-Могила
2 Подільська височина	2	Б Камула
3 Хотинська височина	3	В Берда
4 Приазовська височина	1	Г Могила-Мечетна
		Д Карадаг
24. Установіть відповідність між назвами родовищ на території України та видами корисних копалин, що залягають у них

1 Джанкойське	4	А залізна руда
2 Калуське	2	Б калійна сіль
3 Миргородське	1	В газ
4 Білозерське	3	Г мінеральна вода
		Д марганець
25. Установіть відповідність між видами туризму та метою поїздки

1 пізнавальний	3	А відвідання релігійних святинь
2 діловий	2	Б поїздки з професійними цілями
3 паломницький	4	В відвідування природних заповідних територій
4 екологічний	1	Г ознайомлення з визначними місцями, пам'ятками...
		Д поїздки з метою оздоровлення та лікування

26. Укажіть три згаслі вулкани

- 1 Карадаг   2 Ельбрус   7 Арарат

27. Укажіть три озера, які належать до системи Великих Американських озер

- 3 о. Гурон   4 о. Верхне   6 о. Ері

28. Укажіть три родовища залізних руд в Україні

- 1 Кременчуцьке   2 Керченське   3 Білозерське

29. Укажіть три типологічні групи країн, які виокремлюють з-поміж економічно розвинутих

- 2 кр. «Великої сімки»   4 малі зах.-європ. кр.   7 країни пересел. типу

30. Дайте визначення поняття «легенда карти».

Легенда карти — сукупність умовних знаків, шкал і пояснень, за допомогою яких можна прочитати карту.

31. Схарактеризуйте Карпатську гірську систему в межах України.

Українські, або Східні, Карпати є частиною великої Карпатської системи. Це молоді середньовисотні гори, що утворились під час альпійської складчастості. Їх середні висоти коливаються в межах 1 200–1 600 м. Гори складаються з кількох паралельних пасом, що простягаються з північного заходу на південний схід в межах України на 270 км. Гірські пасма мають простягання, близьке до субмеридіонального та мають назву Зовнішні Карпати (Бескиди, Горгани та Покутсько-Буковинські Карпати), Вододільно-Верховинські Карпати, Полонинсько-Чорногірський хребет, Рахівські й Чивчинські гори. Найвищою частиною Українських Карпат є масив Чорногора, де окрім Говерли (2 061 м) є ще п'ять двотисячників.

Структурно Українські Карпати відповідають Карпатській складчастій області, яка належить до Альпійсько-Гімалайського складчастого поясу. У їхній геологічній будові беруть участь різновікові відклади від докембрійських до антропогенних, але найпоширенішими є крейдові та палеогенові. Це переважно пісковики, сланці, мергелі.

32. Міграція та її види в Україні.

Міграцією називають переміщення населення, пов'язані зі зміною місця проживання. Однак це визначення стосується лише постійних (стаціонарних) міграцій, а вони можуть бути і тимчасовими (маятниковими). Маятникові міграції здійснюються щоденно, щотижнево, вони не пов'язані зі зміною постійного місця проживання. Метою маятникових поїздок, як правило, є трудова діяльність, навчання, лікування тощо.

Міграції поділяють також на внутрішні та зовнішні. За рахунок зовнішньої міграції (еміграції та імміграції) відбувається механічний приріст (скорочення) населення країни. Внутрішні міграції здійснюються в межах країни між окремими її регіонами, містами, селами, між містами і селами. Причини міграції: економічні, політичні, національні, релігійні.

Зовнішня міграція — це виїзд населення за межі України або прибуття до України з інших країн, тому її ще називають міждержавною. Така міграція може впливати на загальну кількість населення країни. У зовнішній міграції розрізняють еміграцію та імміграцію. Еміграція — виїзд громадян своєї країни в іншу країну на тривале або постійне місце проживання. Імміграція — в'їзд у країну іноземців на певний період.

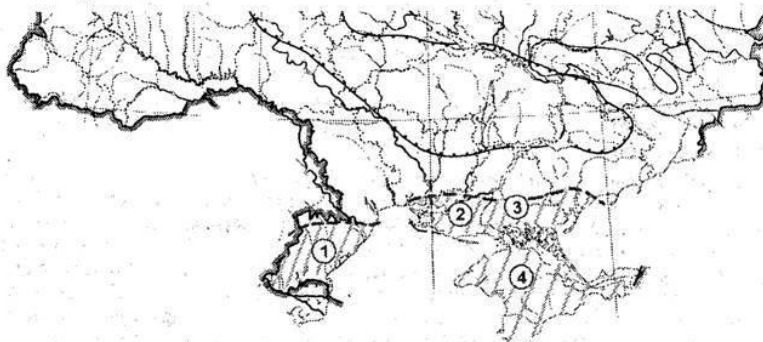
Маятникові міграції — вид міграції, що характеризується щоденними переміщеннями людей з одного населеного пункту в інший без зміни постійного місця проживання, як правило, здійснюються у великі міста з сіл і малих міст. На території України сформувались два великі райони інтенсивних маятникових трудових міграцій: східний (Донецька й Луганська області) та західний (Львівська, Івано-Франківська, Чернівецька, Закарпатська). Цьому сприяли густа сітка транспортних шляхів у них, а також високий рівень розвитку індустрії на Донбасі та велика густина сільського населення у західних областях. Причини постійних і маятникових міграцій переважно економічні. Передусім, люди їдуть у пошуках роботи, кращих умов життя.

33. Обчисліть, на яку висоту піднялись альпіністи, якщо біля підніжжя гори тиск становить 740 мм рт. ст., а на вершині 420 мм рт. ст.

34. Лісами вкрито 14 % території України. Визначте це в абсолютних показниках (тис. км²).

35. У країні з населенням 10 млн осіб і територією 50 тис. км² міське населення становить 70 %. Визначте густоту сільського населення у цій країні.

36. Позначте й підпишіть на контурній карті адміністративні одиниці вищого рівня, у межах яких розташований Причорноморсько-Кримський нафтогазоносний район.

Причорноморсько-Кримський нафтогазоносний район розташований у межах Одеської (1), Миколаївської (2), Херсонської (3) областей та АР Крим (4).

ВАРІАНТ 7

- 1. Товщина літосфери під рівнинами становить**
В 30-40 км
- 2. Назва довгої та вузької океанічної западини з крутими схилами завглибшки понад 6 000 м**
А глибоководний жолоб
- 3. Лінії, які на карті вказують напрямок північ — південь**
В меридіани
- 4. Клімат Японських островів є м'яким і теплим завдяки**
В течії Куросіо
- 5. Значна кількість опадів в східній частині Мадагаскару пов'язана з**
Б мусонною циркуляцією в Індійському океані
- 6. Мис Фроуерд є крайньою**
Б південною точкою Південної Америки
- 7. Країна, яка є одночасно суходільним і морським сусідом України**
Г Росія
- 8. Висота гори Говерла становить**
В 2 061 м
- 9. Вік порід Українського щита**
А докембрійський
- 10. Родовище в межах Прикарпатського нафтогазоносного району**
Г Солотвинське
- 11. Місто, у якому фіксують найбільшу річну амплітуду температур**
Б Донецьк
- 12. Найгустіша річкова мережа в Україні сформувалася**
Б у Передкарпатті
- 13. Канівські гори розташовані в**
В Лісостеповій зоні
- 14. Тип електростанцій, які одночасно з електроенергією виробляють також теплову енергію**
Б ТЕЦ
- 15. Процес збагачення руд чорних металів передбачає**
Г видалення порожньої породи та збільшення вмісту металу...
- 16. Показник, який оцінює рівень інтернаціоналізації національної економіки держави**
А співвідношення обсягу експорту товарів до матеріального...
- 17. Частка економічно-активного населення, яке на сьогодні зайняте в сільськогосподарському виробництві світу**
В близько 40%
- 18. Країна з найвищою часткою первинного сектору в загальному обсязі ВВП**
А Нігер
- 19. Країна, яка НЕ належить до ЄС**
Б Швейцарія

20. Країна, яка належить до групи світових лідерів економіки серед країн, що розвиваються
Б Китай

21. Установіть відповідність між географічними поясами та природними зонами

- 1 Арктичний пояс — Г зона Арктичних пустель
- 2 Тропічний пояс — В зона Пустель і напівпустель
- 3 Екваторіальний пояс — А зона Вологих екваторіальних лісів
- 4 Помірний пояс — Б зона Тундри

22. Установіть відповідність між стислими характеристиками географічних об'єктів та їх позначеннями на контурній карті Північної Америки

- 1 найменша річна кількість опадів — Г
- 2 найбільша висота над рівнем моря — В
- 3 найбільша за площею система озер — А
- 4 затока за назвою «Льодовий мішок» — Б

23. Установіть відповідність між складовими хімічної промисловості та продукцією, яку вони виробляють

- 1 гірничо-хімічна — В кухонна й калійна сіль, фосфорити.
- 2 основна хімія — Б луги, солі, сода, мінеральні добрива
- 3 хімія органічного синтезу — А етилен, пропілен, ацетилен, бензол...
- 4 вироб-во та пер-ка... — Д ліки

24. Установіть відповідність між центрами транспортного машинобудування та їх спеціалізацією виробництво рухомого складу залізничних... суднобудування автомобілебудування тракторобудування літакобудування

- 1 Запоріжжя — В автомобілебудування
- 2 Харків — Г тракторобудування
- 3 Миколаїв — Б суднобудування
- 4 Кам'янське — А виробництво рухомого складу залізничних...

25. Установіть відповідність між основними туристичними регіонами та місцями, які вони посідають за рейтингом відвідування туристами (2015 рік)

- 1 Азійсько-Тихоокеанський — Б Друге
- 2 Американський — В третє
- 3 Європейський — А перше
- 4 Африканський — Д п'яте

26. Укажіть три теплі течії

- [1] Гольфстрім [3] Північнотихоокеанська [4] Бразильська

27. Укажіть три пустелі на території Австралії

- [2]пустеля Гібсона [3] Вел. Пуст. Вікторія [4] Велика Піщана пустеля

28. Укажіть три родовища сірки на території України

- [2] Язівське [4] Роздольське [6] Яворівське

29. Укажіть три країни-лідери за виробництвом алюмінію

- [2] Австралія [3] Росія [7] Індія

30. Дайте визначення терміна «тропосфера».

Тропосфера — це нижній шар атмосфери, що простягається від поверхні Землі 8-10 кілометрів у полярних широтах та 16-18 кілометрів у екваторіальних широтах.

31. Схарактеризуйте Кримську гірську країну.

Кримські гори займають крайній південь Кримського півострова. Вони простягаються із заходу на схід на 180 км. Виділяються три гірські пасма: *Головне* з висотами 1 200-1 500 м, *Внутрішнє* з

висотами 400-600 м та *Зовнішнє* з висотами 250-350 м. Схили пасом асиметричні (куести): південні — круті, стрімкі, а північні — пологі, що пов'язано з розмиванням м'яких порід у гірських нашаруваннях, що складаються з пластів різної твердості.

Головне пасмо Кримських гір найвище. Воно становить суцільний ланцюг плоских безлісих масивів, які називають яйлами (татарське слово «яйла» означає «літнє пасовище»): Байдарська яйла, Ай-Петринська, Ялтинська, Нікітська, Гурзуфська, Довгору-ківська, Бабуган-, Чатирдаг-, Демерджи-, Карабі-яйла. На Бабуган-яйлі розташована найвища точка Кримських гір — г. Роман-Кош (1 545 м). Узбережні схили Головного пасма закінчуються Південним берегом Криму, де поширені ерозійні, зсувні та вулканічні форми рельєфу. Сучасного вигляду Кримські гори набули в епоху альпійської складчастості.

У геологічній будові гір беруть участь породи різного віку, складу та походження. Адже горотворчі процеси тут започатковані ще в кембрійську епоху, а в альпійську відбулось омолодження гір.

Характерною рисою Кримських гір, особливо Головного пасма, де поширені вапнякові породи, є наявність різноманітних карстових форм рельєфу. Трапляються дуже глибокі провалля, печери. На дні багатьох із них існують підземні потоки й озера, які є важливим джерелом живлення для річок Криму.

32. Маятникова міграція та її риси в Україні.

Маятникові міграції — вид міграції, що характеризується щоденними переміщеннями людей з одного населеного пункту в інший без зміни постійного місця проживання), як правило, здійснюються у великі міста з сіл і малих міст. На території України сформувались два великі райони інтенсивних маятникових трудових міграцій: східний (Донецька й Луганська області) та західний (Львівська, Івано-Франківська, Чернівецька, Закарпатська). Цьому сприяли густа сітка транспортних шляхів у них, а також високий рівень розвитку індустрії на Донбасі та велика густота сільського населення у західних областях. Причини постійних і маятникових міграцій переважно економічні. Передусім, люди їдуть у пошуках роботи, кращих умов життя.

33. Визначте відносну вологість повітря у класній кімнаті, якщо за температури повітря +20 °C в 1 м³ (густота насичення пари — 17 г/м³) повітря міститься 9 г водяної пари.

53

34. Визначте різницю місцевого часу між крайньою західною точкою України (22°05' сх. д.) та Києвом (30°30' сх. д.).

0 год 33 хв 20 сек

35. Визначте середній показник доходів на душу населення (млн дол.) країни «А», якщо населення її становить 25 млн осіб, а обсяг ВВП — 150 млн дол. США.

6

36. Позначте на контурній карті залізорудні басейни та залізорудні райони України.

ВАРІАНТ 8

1. Процес, який спричиняє утворення цирків у горах
 В діяльність льодовиків
2. Основна відмінність карти К. Птолемея від більш ранніх географічних карт
 В наявність градусної сітки
3. Берег Маклая розташований на острові
 В Нова Гвінея
4. Укажіть назви океанів, води яких омивають береги острова Гренландія
 В Північний Льодовитий та Атлантичний океани
5. Крайня північна точка Австралії
 В м. Йорк
6. Найвища вершина материка Південна Америка
 В г. Аконкагуа
7. Країна, яка НЕ межує з Україною
 А Словенія
8. Термін «Україна» вперше згадується в
 В Київському літописі
9. Низовина, яка розташована в басейні лівої притоки Дніпра, з хвилястим рельєфом, балками та ярами, а також степовими блюдцями й подами
 В Придніпровська
10. Передкарпатський прогин належить до
 В Карпатської складчастої системи
11. Паливний ресурс, який має мінімальне застосування в господарському комплексі України
 В нафта
12. На Південному березі Криму основна кількість опадів припадає на
 В зимовий період
13. До басейну Балтійського моря належить річка
 В Західний Буг
14. Стадії виробництва чорної металургії, які передбачені на комбінатах неповного циклу
 В виробництво чавуну та сталі
15. Частина світу, в якій станом на 2016 рік нараховували найбільшу кількість держав
 В Африка
16. Кількість ТНК світу за даними ООН станом на 2016 рік
 Г близько 70 тис.
17. Основна причина побудови ТЕЦ поблизу споживача
 В можливість передачі теплової енергії на відстань не більше як 20 км
18. Ресурси, які НЕ належать до відновлювальних
 А корисні копалини
19. Регіон світу, який відзначається найвищою схильністю до збройних конфліктів
 А Африка
20. Країни, через які проходить «Мідний пояс» Африки
 В Замбія та Демократична Республіка Конго
21. Установіть відповідність між шари внутрішньої будови Землі та їх глибину

1 внутрішнє ядро	☐ 2 А 3 000–5 000 км
2 зовнішнє ядро	☐ Б 2 000–5 000 км
3 мантія	☐ 1 В від 5 000 км
4 астеносфера	☐ 4 Г 75–80 км
	☐ 3 Д 5–3 000 км
22. Установіть відповідність між гори Євразії та їх особливості

1 Гімалаї	☐ 1 А найвищі
2 Кримські гори	☐ 2 Б найнижчі
3 Скандинавські гори	☐ В найбільш північні
4 Алтай	☐ 4 Г старі, але відновлені
	☐ 3 Д старі
23. Установіть відповідність між категоріями населення та його відношенням до зайнятості та економічної активності

1 зареєстровані в центрі зайнятості	☐ А приховане безробіття
2 інваліди III групи, що працюють	☐ 2 Б економічно активне населення
3 випускн. ВНЗ, що не працюють...	☐ 4 В зайняте населення
4 працівники заводу, який працює...	☐ 1 Г безробітні
	☐ 3 Д економічно неактивне населення
24. Установіть відповідність між видами продукції будівельної промисловості та виробництвами, до яких вони належать

1 гіпс	☐ 3 А виробництво облицювальних та оздобл...
2 будівельне скло	☐ 1 Б цементна промисловість
3 керамічна плитка	☐ 2 В склоробна промисловість
4 пісок будівельний	☐ 4 Г промисловість нерудних будів. матеріалів
	☐ Д виробництво санітарно-технічних виробів
25. Установіть відповідність між регіонами світу та вирощуванням цукрових і тонізуючих культур у них

1 Центральна та Східна Європа	☐ 1 А цукрові буряки
2 північ Латинської Америки	☐ 3 Б цукрова тростина
3 північ і схід Південної Америки	☐ 4 В чай
4 Південна Азія	☐ 2 Г кава
	☐ Д лаванда

26. Укажіть три форми поверхні, які утворились внаслідок діяльності вітру

- 1 дюни   6 бархани   7 останці

27. Укажіть три річки Євразії, які належать до басейну внутрішнього стоку

- 1 Сирдар'я   2 Урал   6 Кума

28. Укажіть три орографічні об'єкти, які простяглися в межах Правобережної України

- 2 Хотинська височина   3 Придніпр. височ.   5 Подільська височина

29. Укажіть три країни з найбільшою кількістю туристичних відвідувань

- 2 Франція   6 Італія   7 США

30. Дайте визначення поняття «гідросфера».

Гідросфера — це водна оболонка Землі, до складу якої входять Світовий океан, води суходолу та води атмосфери.

31. Коротко схарактеризуйте Дніпровський буровугільний басейн.

Дніпровський буровугільний басейн займає площу близько 150 тис. км². Його родовища розташовані в Кіровоградській, Дніпропетровській і Житомирській областях. Загальні розвідані запаси становлять 6 млрд тонн.

Потужність пластів коливається від 3 до 12 м. Родовища бурого вугілля відомі також в Полтавській і Харківській областях, у Придністров'ї, Передкарпатті та Закарпатті. Буре вугілля Закарпаття зберегло структуру деревини, з якої воно утворилось і має назву лігніт.

32. Транспортне машинобудування в Україні та його риси.

Транспортне машинобудування спеціалізується в Україні на виробництві майже всіх транспортних засобів. Теплозобудування зосереджене в Луганську й Харкові. Промислові електровози випускають у Дніпропетровську. У Луганську налагоджується виробництво трамваїв. Вантажні вагони виробляють у Стаханові, Дніпродзержинську, Кременчуку, цистерни — у Маріуполі, пасажирські вагони — у Харкові.

Розвинуте в нашій країні також суднобудування, найбільшим центром якого є Миколаїв. Тут працюють три суднобудівні заводи, що випускають морські судна різного призначення. Центрами морського суднобудування є також Херсон, Одеса, Керч, а річкового — Київ, Запоріжжя, Херсон, Ізмаїл. У своєму розташуванні ця галузь орієнтується на споживача.

33. Визначте атмосферний тиск на гірській вершині, що розташована на березі моря і має абсолютну висоту 3 000 м.

4 6 0

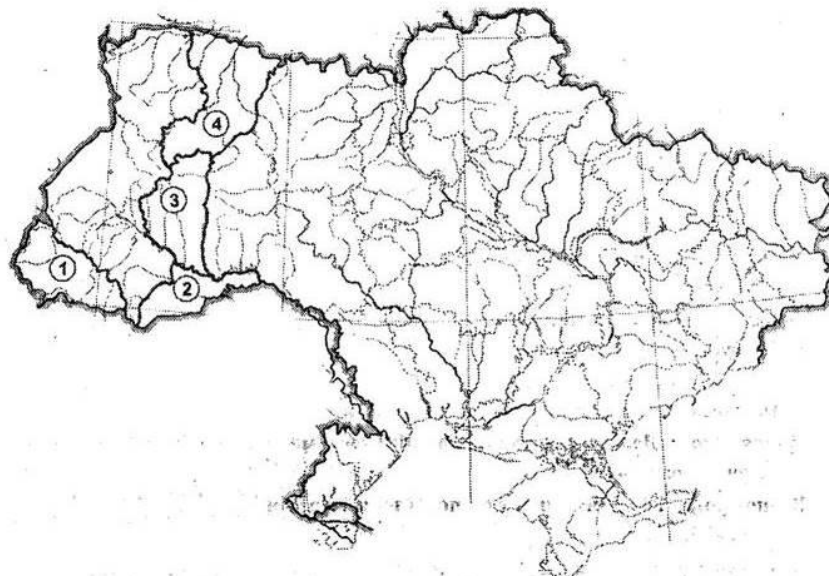
34. У галузевій структурі промислового комплексу України на металургійну промисловість припадає 21 %, на харчову промисловість — 18 %, електроенергетику — 14 %, машинобудування — 12 %, гірничовидобувну галузь — 11 %, хімічну промисловість — 7 %, деревообробну промисловість — 4 %, інші галузі — 13 %. Яка частка продукції України припадає на важкі галузі промисловості?

6 3

35. Обчисліть ресурсозабезпеченість країни А кам'яним вугіллям за умови, що щорічний видобуток становить 60 млн т, а загальні запаси кам'яного вугілля становлять 1,8 млрд т.

3 0

36. Позначте на контурній карті не менше чотирьох областей, у яких домінує сільський тип розселення.

До таких областей належать:

- 1 — Закарпатська (62 %);
2 — Чернівецька (59 %);
3 — Тернопільська (56 %);
4 — Рівненська (52 %).

ВАРІАНТ 9

1. Інструмент, за допомогою якого можна визначити перепади висот між точками на земній поверхні
 А нівелір
2. Лінії на карті, за якими визначають висоту точки
 Б горизонталі
3. Найглибше озеро на Землі
 Г Байкал
4. Атлантичний океан НЕ омиває
 Б Австралію
5. Півкулі, у яких розташована Південна Америка
 А Північна, Південна, Західна
6. Діючий вулкан в Антарктиді
 Б Еребус
7. Річкою Західний Буг проходить кордон України з
 Г Польщею
8. Праця Гійома Лавассера де Боплана з відомостями про Україну має назву
 В «Опис України»
9. Водно-ерозійні форми рельєфу степової зони України
 А степові блюдця
10. Львівсько-Волинський кам'яновугільний басейн розташований на території
 В Львівської та Волинської областей
11. Вітри, які переважають у літній період в Україні
 Б західні й південно-західні
12. Дніпро тече територією
 Б України, Росії, Білорусі
13. Області України з найродючішими ґрунтами
 Г Полтавська та Черкаська
14. Відповідність між сільськогосподарською культурою та країною, що спеціалізується на її вирощуванні
 А банани — Еквадор
15. Представник французької суспільно-географічної наукової школи
 Б Е. Реклю
16. Мова, яка НЕ є офіційною в ООН
 Г польська
17. Столиця держави, яка має чисельність населення значно меншу за 1 млн осіб
 Б Кишинів
18. Посадження на одному підприємстві всіх стадій переробки певної сировини аж до виготовлення готової продукції, а також інших виробників, що...
 В комбінування
19. Основна причина зменшення площ сільськогосподарських угідь у світі
 В опустелювання
20. Найбільш холодостійка культура
 А кукурудза
21. Установіть відповідність між складові частини атмосфери та їх характеристики

1 мезосфера	4	А нижній шар атмосфери, де міститься більша...
2 стратосфера	3	Б повітря розріджене, спостерігаються полярні...
3 термосфера	2	В розташована до висоти 55 км, повітря...
4 тропосфера	1	Г розташована на висоті 80 км, є сріблясті...

Д умовно обмежений зовнішній шар...
22. Установіть відповідність між регіонами Євразії та корисними копалинами, на які вони багаті

1 Перська затока	4	А сіль
2 острови Шпіцберген	1	Б нафта
3 Південно-Східна Азія	2	В кам'яне вугілля
4 Мертве море	3	Г олов'яні руди

Д перли
23. Установіть відповідність між назвами природних зон (країн) і несприятливими фізико-географічними процесами та явищами, які найбільш характерні для них

1 Лісова зона	1	А заболоченість
2 Лісостепова зона	3	Б посухи, суховії
3 Степова зона	2	В ерозія, карстові печери
4 Українські Карпати	4	Г зсуви, селі

Д забруднення прибережної морської зони
24. Установіть відповідність між центрами художніх промислів та їх спеціалізацією

1 с. Іза, Закарпатська область	4	А порцелянове виробництво
2 с. Опішня, Полтавська область	2	Б кераміка
3 с. Петриківка, Дніпропетрове. обл.	1	В лозоплетіння
4 смт Кам'яний Брід, Житомир. обл.	3	Г декоративний розпис

Д гутництво
25. Установіть відповідність між країнами та головними представниками ТНК, які спеціалізуються на продукції машинобудування

1 Японія	3	А автомобільна корпорація «VOLKSWAGEN»
2 США	1	Б компанія з виробництва електроніки «PANASONIC»
3 Німеччина	2	В одна з найбільш. світ. аерокос. корпорацій «BOEING»
4 Франція	4	Г автомобільна корпорація «RENAULT»

Д автомобільна корпорація «HYUNDAI»

26. Укажіть три мінерали, які належать до найбільш поширених на Землі
 3 кварц   4 польовий шпат   5 слюда
27. Укажіть три річки Північної Америки, які належать до басейну Тихого океану
 3 Колорадо   4 Колумбія   5 Юкон
28. Укажіть три кліматичні явища, які властиві для України.
 2 суховії   3 посуха   5 повінь
29. Укажіть три країни — світові лідери з виробництва лляних тканин
 3 Велика Британія   4 Бельгія   6 Франція
30. Дайте визначення поняття «рельєф».

Рельєф — сукупність різноманітних за формою, висотою та генезою нерівностей земної поверхні.

31. Визначте принципи розміщення кольорової металургії в Україні.

Озера — природні водоймища в заглибленнях суходолу (улоговинах), заповнені в межах озерної чаші (озерного ложа) різномірною водною масою.

За походженням озера України поділяються на провальні, карстові та просадні; залишкові; льодовикові й обвальні-завальні.

Провальні, карстові та просадні озера займають улоговини, що виникли внаслідок вимивання розчинних гірських порід (вапняків, доломітів, крейди, гіпсів, кам'яної солі) та осідання земної поверхні при вимиванні й винесенні дрібних фракцій із пористих нерозчинних порід. До цього типу належать найглибші озера в Україні — Світязь (58,4 м, басейн Західного Бугу) й Сомине (56,9 м, басейн Вижівка — притоки Прип'яті), розташовані на Поліссі.

Залишкові озера — це відділені частини морських заток, бухт і пригирлових ділянок річок. Вони утворилися під час морських трансресій (наступу моря), коли знижені ділянки суші та гирлові ділянки річкових долин були затоплені його водами. За подальшого відступу (зниженні рівня) моря в результаті хвилеприпійної діяльності затоплені ділянки були відділені від моря піщано-черепашиковими косами-пересипами.

Льодовикові озера є результатом діяльності материкових (на Поліссі) та гірських (у Карпатах) льодовиків.

Обвальні-завальні озера утворювалися під час обвалів і зсувів гірських порід, які перегороджували долини переважно дрібних водотоків (річечок, струмків) і трапляються лише в Українських Карпатах.

32. Значну кількість питань розвитку світової економіки визначають країни «Великої двадцятки». Перерахуйте їх та схарактеризуйте їх роль у світовій економіці.

Сировина для металургії кольорових металів має дві важливі особливості, які зумовлюють суттєві відмінності галузі від чорної металургії.

Перша з них полягає у бідності руд на вміст корисного компонента. Так, руди, що використовують для виробництва міді, свинцю, цинку, олова, містять лише кілька відсотків основного металу, а інколи менше 1%. Тому вони потребують збагачення, тобто перетворення їх у концентрати з вмістом металу 40–60%.

Другою особливістю руд кольорових металів є їхня комплексність, тобто наявність у руді кількох металів. Число попутних складових у деяких рудах може бути більше десяти. Серед них найчастіше — цинк, золото, срібло, нікель та інші метали, а також сірка.

Для виплавки більшості важких металів необхідна значна кількість коксівного вугілля. Такі виробництва називають енергоємними.

Визначальними факторами розташування підприємств кольорової металургії є сировинний та паливно-енергетичний. Через низький вміст металу в рудах, великі затрати на видобуток і збагачення їх, а також високу частку корисного компонента в рудному концентраті часто спостерігають просторовий розрив між видобутком і збагаченням руд та виробництвом з них чистого металу та сплавів. Гірничо-збагачувальні комбінати тяжіють до районів видобутку руди, а також орієнтовані на водні ресурси (процес збагачення потребує багато води). Металургійні заводи, що виплавляють важкі кольорові метали з концентратів, розташовують переважно поблизу паливних баз, а підприємства з виплавки легких металів — поблизу джерел дешевої електроенергії.

33. Визначте температуру повітря на вершині гори, якщо біля її підніжжя на висоті 500 м над рівнем моря температура становила +25 °С (абсолютна висота гори — 5 500 м).

5

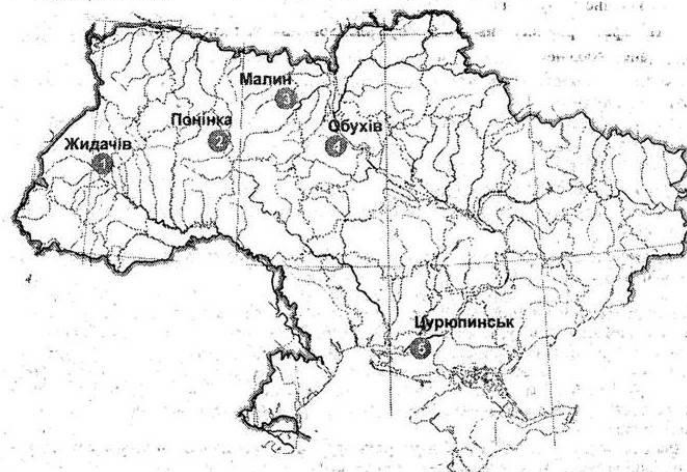
34. Визначте коефіцієнт зволоження в Українських Карпатах, якщо річна кількість опадів становить 1 300 мм, а річний показник випаровування — 650 мм.

2

35. Обчисліть з якої площі необхідно зібрати соняшник, щоб виробити 40 т олії (за умови, що середня врожайність соняшника становить 16 ц/га, а вихід олії — 36%).

9 3

36. Позначте на контурній карті не менше п'яти центрів целюлозно-паперової промисловості.

Прикладами центрів паперово-целюлозної промисловості можуть бути: Жидачів (Львівська обл.) (1), Понінка Хмельницька обл. (2), Малин (Житомирська обл.) (3), Обухів (Київська обл.) (4), Цурюпінськ (Херсонська обл.) (5).

1. Загальна кількість променевої енергії Сонця, яка досягла земної поверхні
 Б сумарна сонячна радіація
2. Ґрунти, які характерні для зони Мішаних лісів
 А дерново-підзолисті
3. Зона, де найчастіше зароджуються землетруси
 Б у зоні зіткнення літосферних плит
4. До складу Атлантичного океану НЕ входить
 В Охотське море
5. Причина відкриття Америки
 Г пошук західного шляху до Індії
6. За площею серед інших континентів Північна Америка посідає
 А друге місце
7. Територія, яка увійшла у 1939 р. до складу України
 Б Західна Волинь та Східна Галичина
8. Льодовикові форми рельєфу поширені на
 А Українському Поліссі
9. НЕ характерна властивість для вугілля Донецького кам'яновугільного басейну
 А високозольне
10. Середньорічна кількість опадів у зоні Степу України становить
 Б 450–300 мм
11. Витік Дніпра розташований на
 Б Валдайській височині
12. Ґрунти, характерні для Середнього Придніпров'я
 Г чорноземи
13. Адміністративна область України, населення якої становить менше як 1 млн осіб
 Б Чернівецька
14. Основний район вирощування маслин у світі
 Б Середземноморські країни
15. Держави, що мають дипломатичні відносини або з багатьма державами, або визнаються лише окремими зацікавленими державами, причетними до їх створення
 Б частково визнані держави
16. Країни з провідною роллю ГЕС у структурі виробництва електроенергії
 Б Норвегія, Бразилія, Канада
17. Установлення виробничих зв'язків між спеціалізованими підприємствами, що спільно працюють над виробництвом кінцевої продукції
 А кооперування
18. Частка в загальному земельному фонді світу, яка припадає на сільськогосподарські землі
 Б 36 %
19. Міста, що належать до категорії світових
 Б Нью-Йорк і Лондон
20. Вид діяльності, який НЕ належить до фінансових
 Г надання освітніх послуг з підготовки фінансистів
21. Установіть відповідність між географічними об'єктами та роками їх відкриття

1 Пд. Полюс	☐ 3 А 1578 р.
2 Водоспад Анхель	☐ 4 Б 1520 р.
3 протока Дрейка	☐ 1 В 1911 р.
4 Магелланова протока	☐ Г 1935 р.
	☐ 2 Д 1820 р.
22. Установіть відповідність між назвами природних зон Євразії та типовими для них рослинами

1 арктичні пустелі	☐ 3 А динне та хлібне дерево, манго
2 тайга	☐ 1 Б мохи та лишайники
3 вологі екваторіальні ліси	☐ 4 В саксаул
4 пустелі	☐ 2 Г ялина, сосна, модрина
	Д ковила, типчак, тонконіг
23. Установіть відповідність між прізвищами вчених та їх внеском у науку

1 В. Зуев	☐ 4 А вивчав залежності погоди від рис місцевості
2 П. Чубинський	☐ 3 Б установив закономірності розподілу чорноземів
3 Г. Висоцький	☐ 2 В написав працю про звичай України
4 Ю. Дрогобич	☐ 1 Г описував залізні руди в долині р. Саксагань
	Д вивчав долину Дніпра та його лівих приток
24. Установіть відповідність між назвами фізико-географічних країв та адміністративних областей, які переважно розташовані на їх територіях

1 Поліський	☐ 2 А Черкаська, Кіровоградська
2 Дністровсько-Дніпровський	☐ 4 Б Харківська, Сумська
3 Лівобережно-Дніпровський	☐ 1 В Рівненська, Волинська
4 Середньоруський	☐ 3 Г Полтавська, Дніпропетровська
	Д Закарпатська, Івано-Франківська
25. Установіть відповідність між країнами та продуктами харчування, які в них активно споживають та виробляють

1 Китай	☐ 3 А риба
2 Білорусь	☐ 2 Б картопля
3 Ісландія	☐ 4 В сир
4 Нідерланди	☐ 1 Г рис
	Д соя

26. Укажіть три холодні течії

- 1 Канарська   2 Каліфорнійська   4 Перуанська

27. Укажіть три річки Євразії, які належать до басейну Атлантичного океану

- 4 Рейн   6 Дніпро   7 Вісла

28. Укажіть три річки, які належать до басейну Дунаю

- 1 Терек   2 Тиса   3 Тересва

29. Укажіть три країни, у яких курсують надшвидкісні потяги

- 3 Китай   5 Німеччина   6 Японія

30. Дайте визначення поняття «абсолютна вологість».

Абсолютна вологість — це кількість водяної пари (у грамах), що фактично міститься в 1 м³ повітря в даний момент часу за певної температури; вимірюється в г/м³.

31. Коротко схарактеризуйте басейн річки Південний Буг.

Південний Буг (Геродот називав його Гіпаніс) бере початок на Подільській височині та перетинає Придніпровську височину й Причорноморську низовину. Довжина річки — 806 км. У верхній течії на Подільській височині річкові береги низькі й заболочені. У межах Придніпровської височини над річищем нависають гранітні скелі, у Причорномор'ї річка розширюється і впадає в Бузький лиман. Найбільші притоки: Соб, Інгул, Синюха, Мертвовід.

32. Назвіть чинники розвитку чорної металургії в Україні.

Розвитку чорної металургії в Україні сприяють такі чинники:

- близькість розташування родовищ залізної та марганцевої руди до родовищ коксівного вугілля, вапняків, формувальних пісків і вогнетривів;
- густа мережа шляхів сполучення між родовищами;
- розвиток металомісткого машинобудування;
- велика кількість брухту;
- наявність висококваліфікованих кадрів.

33. У Карпатах, неподалік Говерли, працює найбільш високогірна метеорологічна станція України «Пожижевська». Температура повітря тут лише на 3,8 °С вища, ніж на головній вершині Українських Карпат. Пригадавши висоту Говерли, визначте висоту, на якій розташована станція «Пожижевська».

1 4 6 1

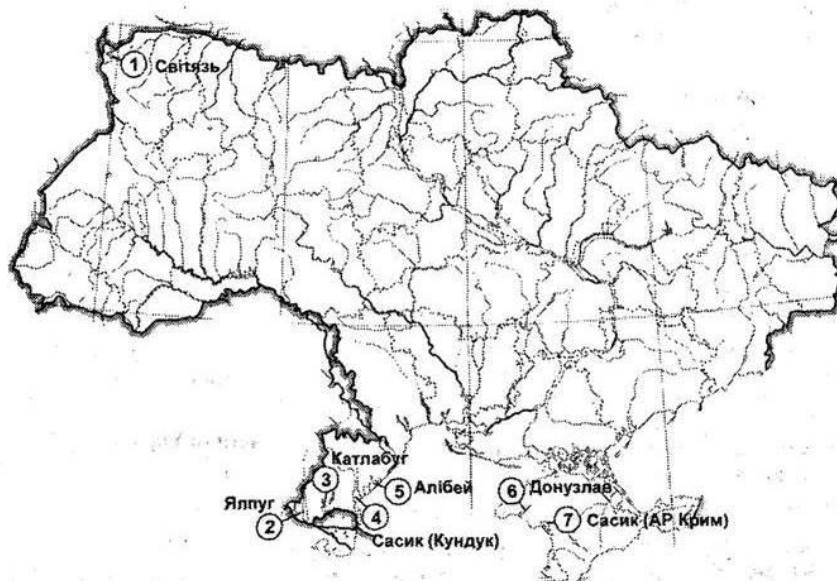
34. Визначте річний стік Дніпра, якщо середньорічні витрати становлять 1 660 м³/сек.

5 2 3

35. Обчисліть рівень спеціалізації економічного району (%), якщо сукупний суспільний продукт, створений в ньому, становить 3,5 млн дол. за рік, а частина сукупного суспільного продукту, вивезеного за його межі — 2,5 млрд грн.

3 2

36. Позначте й підпишіть на контурній карті не менше семи озер України.

На контурній карті позначені озера:

Світязь (1);

Ялпуг (2);

Катлабуг (3);

Сасик (Кундук) (4);

Алібей (5);

Донузлав (6);

Сасик (АР Крим) (7).

ВАРІАНТ 11

1. Масштаб, який завжди виражений дробом
 А числовий
2. Довжина екватора (км)
 Б 40 076
3. Назва групи островів, які з усіх боків оточені водою
 В архіпелаги
4. Тепла течія Атлантичного океану
 А Бразильська
5. Тварина-ендемик Південної Америки, яку інки одомашнили як в'ючну
 А лама
6. Найвища вершина Північної Америки
 Б г. Мак-Кінлі
7. Область, у якій розташована крайня північна точка України
 Б Чернігівська
8. Тип земної кори, розміщений під поверхнею більшої частини України
 Г материковий
9. Область України, у якій розташоване найбільше родовище залізних руд
 В Дніпропетровська
10. Притока річки Дністер
 Б р. Стрий
11. Комплекс заходів, спрямований на відновлення продуктивності виснажених земель і поліпшення умов навколишнього середовища
 А рекультивация
12. Адміністративна область України, яка прилягає до території Українських Карпат
 В Чернівецька
13. Притока Дунаю
 В р. Тиса
14. Процес примусового вивезення частини населення з України в некомфортні райони для проживання
 Г депортація
15. Найбільш багатонаціональна держава
 Б Китай
16. Держави, що мають унітарну форму державного устрою
 А Норвегія, Швеція, Фінляндія
17. Країни, у яких річний дохід на одну особу становить понад 1 026 дол. США, належать до групи країн
 А із середнім доходом
18. Держава з адміністративно-командною економічною системою
 В Куба
19. Суверенною республікою є держава
 А яка має політичну незалежність й самостійність у внутрішніх і зовнішніх...
20. Рік створення ЄС
 Г 1992 р.
21. Установіть відповідність між назвами проток у межах Атлантичного океану та частинами суходолу, які вони розділяють

1 Дейвіса	☐ 2 А Піренейський півострів і північно-західна...
2 Гібралтарська	☐ 1 Б острови Гренландія і Баффінова Земля
3 Керченська	☐ 4 В півострів Лабрадор та острів Баффінова Земля
4 Гудзонова	☐ 3 Г півострови Керченський і Таманський
	Д Північна та Південна Америка
22. Установіть відповідність між видами умовних знаків та об'єктами, які вони позначають

1 контурний	☐ 4 А стрілка напрямку і швидкості течії річки
2 Значков. позамасшт...	☐ 1 Б широколистяний ліс
3 лінійний	☐ 3 В шосейна дорога
4 пояснювальний	☐ 2 Г будинок лісника
	Д горизонталь
23. Установіть відповідність між адміністративними одиницями України та річками, що протікають їх територією

1 Харківська область	☐ 1 А Сіверський Донець
2 Крим	☐ 3 Б Тиса
3 Закарпатська область	☐ 4 В Дніпро
4 Київська область	☐ 2 Г Салгир
	Д Південний Буг
24. Установіть відповідність між центрами гірничої хімії та мінеральними ресурсами, що в них видобувають

1 Калуш	☐ 4 А сірка
2 Ізюм	☐ 3 Б кухонна сіль
3 Солотвино	☐ 1 В калійна сіль
4 Яворів	☐ 2 Г фосфорити
	Д ільменіти
25. Установіть відповідність між чинниками розміщення та виробництвами хімічної промисловості

1 водний	☐ 1 А виробництво полімерів
2 сировинний	☐ 4 Б виробництво синтетичних волокон
3 кваліфіковані трудові ресурси	☐ 2 В виробництво калійних добрив
4 енергетичний	☐ 3 Г виробництво ліків
	Д виробництво пластмас

26. Укажіть три основні властивості меридіанів

- 1 меридіани —... 3 напрям: меридіана... 5 меридіан можна...

27. Укажіть три країни, яких НЕ омивають води Північного Льодовитого океану

- 3 Данія 4 Італія 5 Мексика

28. Укажіть три міста України, які є центрами титано-магнієвої промисловості

- 1 Армянськ 2 Іршанськ 6 Вільногірськ

29. Укажіть три країни-лідери з виробництва сталі

- 1 Японія 2 Франція 7 Китай

30. Дайте визначення поняття «висотна пояси́сть».

Висотна пояси́сть — закономірна зміна природних комплексів у горах, зумовлена насамперед зміною кліматичних умов з висотою.

31. Коротко схарактеризуйте Карпатський нафтогазоносний район.

Карпатський нафтогазоносний район охоплює родовища Передкарпаття, Українських Карпат і Закарпаття. Більшість нафтових і газових родовищ розташовані у Львівській та Івано-Франківській областях і приурочені до Передкарпатського прогину. Промисловий видобуток нафти в регіоні почався ще в 1775 р., але інтенсивна експлуатація зросла із середини XIX ст. Перші потужні свердловини з'явилися поблизу Борислава, Тустановичів, Бикова. У 1912–1913 рр. поблизу Калуша було знайдено велике родовище газу, але активно використовувати його почали значно пізніше. У 1924 р. розпочалась експлуатація Дашавського газового родовища. Основні ресурси нафти й газу залягають на глибині 5 000 м. Тут виявлено понад 30 родовищ газу, багато з яких у результаті тривалої експлуатації майже повністю вичерпано. Найбільшими нафтовими родовищами є Долинське та Бориславське. З газових родовищ Закарпаття виділяється Солотвинське, яке почали експлуатувати з 1989 р. Також у Карпатському нафтогазоносному регіоні залягають поклади озокериту (гірського воску). Його родовища є і в Бориславі (розробляють з 1856 р.), Трускавці, Старуні, Дзвинячі. Добувають озокерит шахтним способом.

32. Схарактеризуйте структуру хімічної промисловості України.

Сучасний хімічний комплекс України включає підприємства таких галузей:

- гірничо-хімічна промисловість (видобування сировини);
- основна хімія (виробництво мінеральних добрив, неорганічних кислот, соди, коксохімічне виробництво),
- хімія органічного синтезу;
- промисловість хімічних волокон і ниток;
- промисловість синтетичних смол і пластмас;
- лакофарбова промисловість;
- промисловість синтетичних барвників;
- хіміко-фармацевтична промисловість;
- нафтохімічна промисловість (виробництво продуктів основного органічного синтезу, шинна, гумово-азбестова галузі промисловості).

33. Визначте температуру повітря на вершині гори, якщо біля її підніжжя на висоті 700 м над рівнем моря температура становить +25 °С (абсолютна висота гори — 7 700 м).

- 1 7

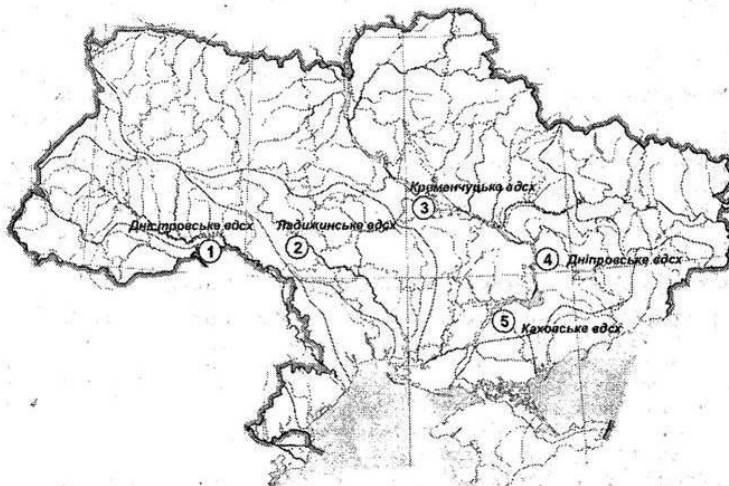
34. На скільки місцевий час у м. Тернопіль (25°30' сх. д.) відрізняється від поясного часу?

год 1 8 хв 0 0 сек

35. У промисловості країни А у 2007 р. було зайнято 30,8 % від 25 млн осіб, що працюють. Чисельність зайнятих у промисловому виробництві у 2017 р. становила 4,3 млн осіб. На скільки відсотків змінилась кількість зайнятих у промисловості?

4 4

36. Позначте й підпишіть на контурній карті не менше п'яти водосховищ України.

- 1 — Дністровське;
2 — Ладизинське;
3 — Кременчугське;
4 — Дніпровське;
5 — Каховське.